

Autiojoen kunnostuksen yleissuunnitelma oli nähtävillä ajalla 14.2.-17.3. Nähtävilläolonaikana suunnitelmasta saatiin yhteensä kaksi palautetta ja kuusi mielipidettä. Nähtävilläolon yleisötilaisuus järjestettiin Luonetjärven koululla 5.3. Paikalla oli noin 40 henkilöä.

Lausunnot:

Lausunto, ALVA-yhtiöt Oy

ALVA-yhtiöt Oy esitti lausunnossaan, että Ala-Myllyjärven suunnitteluosa-alueella joen yli kulkee jäteveden viettoviemäri. Tämä tulee huomioida rakennusvaiheessa, jotta putkitunneli ei vaurioidu.

Puuppolan pohjoisemmalla osa-alueella joen alitse kulkee vesijohto ja jäteveden viettoviemäri. Johtolinjan kohdalle tai sen välittömään läheisyyteen ei voi sijoittaa kunnostuksessa luonnonkiviä johtolinjan vaurioitumisen estämiseksi ja johtolinjalla tarvittavien huolto- ja kunnossapitotöiden mahdollistamiseksi. Suojaetäisyys ulottuu kummankin puolin johtolinjaa 3 metriä.

Vastine: *Johtolinjat huomioidaan suunnitelmissa ja rakennussuunnitteluvaiheessa. Ne eivät aiheuta ongelmia toteutukselle.*

Lausunto, Keski-Suomen museo

Keski-Suomen museo tuo esiin lausunnossaan, että kulttuuriperinnön nykytilanne ja hankkeen vaikutukset niihin on selostettu ja arvioitu yleissuunnitelmassa riittävällä tavalla. Suunnitelmaan toivotaan karttakuvaa, jossa näkyy Keski-Suomen museon paikallisesti merkittäviksi määrittelemät kohteet, tai vaihtoehtoisesti voidaan käyttää viittausta asemapiirustuksiin, joissa ko. kohteet on merkitty.

Vastine: *Yleissuunnitelman asemapiirustuksiin on lisätty merkinnät paikallisesti merkittävistä kulttuuriperintökohteista.*

Mielipiteet:

Mielipiteet on esitetty alla satunnaisessa järjestyksessä.

#Mielipide 1

Mielipiteessä pyydetään huomioimaan Kirkkokatu 20 kohdalla jokiuoman ulkopenkereen eroosio. Joen välittömässä läheisyydessä uoman ulkokaarten puolella on piha/saunarakennus. Eroosion pysäyttämisen nostetaan esille mahdollisen sortumavaaran estämiseksi.

Vastine: Kyseinen jokikohta ei kuulu suunnittelualueeseen, eikä tällä kohtaa ole tarkoitus tehdä jokeen kohdistuvia toimenpiteitä. Hankkeella ei ole myöskään sellaisia vaikutuksia, jotka pahentaisivat eroosion sortumavaaraa tuolla kohtaa. Lyhytaikaissäännöstelystä luopuminen voi myös vähentää veden aiheuttamaa eroosiota, sillä virtaamien nopeatempoiset vaihtelut poistuvat.

#Mielipide 2

Mielipiteessä tuodaan esille veteen kaatuneiden puiden ekologinen merkitys jokiekosysteemille. Mielipiteessä toivotaan, että tutkitaan mahdollisuuksia jättää tai lisätä veteen puita. Lisäksi mielipiteessä nostetaan esiin pohjapato ympäristöineen. Näille alueille toivotaan lisää monen kokoisia kiviä kaloille suojapaikoiksi ja virran hidasteeksi. Mielipiteen mukaan taimenet hyötyvät kivistä niin suojana ja syönnöspaikkoina. Niiden aikaansaamat virtausnopeuksien vaihtelut voivat myös vaikuttaa taimenen kutemiseen. Mielipiteessä tuotiin myös esille, että pajua voidaan käyttää virtavesien rantaviivalla sitomaan vedestä ravinnepestöjä.

Vastine: Rakennussuunnitteluvaiheessa voidaan miettiä paikkoja, joihin puuainesta voidaan lisätä osana kunnostushanketta. Puuaineksen käyttö rajoittuu tällöin hankkeen toimenpidealueille. Yleisötilaisuuksissa on esitetty myös vastakkaisia näkemyksiä, että joessa on monin paikoin liikaa puuta ja se tulisi korjata sieltä pois (esim. melonnan mahdollistamiseksi). Jokivarret ovat merkittävästi yksityisten maanomistajien omistamia ja myös vesialueet ovat osakaskuntien omistuksessa, joten myös maa- ja vesialueiden omistajien näkemykset vaikuttavat mahdollisuuksiin sijoittaa lisää puustoa jokiuomaan.

#Mielipiteet 3 ja 4

Mielipiteissä tuotiin esille Luonetjärven luusua-alueella joen ylittävän patosillan nykyinen merkitys joen ylitykseen sekä pyöräisin että kävellen. Silta mahdollistaa myös luonnon tarkkailun. Mielipiteissä toivotaan jonkinlaista korvaavaa siltaa joen ylitykseen. Mielipiteissä nostettiin esille myös huoli, että sillan mahdollisesti hävitessä joen kivillä tulee luultavimmin moni vaarallisesti temppuilemaan. Padon vieressä olevaa rantaa on käytetty myös uimiseen. Kahta alueella olevaa penkkiä toivotaan säästettäväksi. Myös rantakasvien ja puiden säästämistä alueella toivotaan. Toisessa mielipiteessä toivottiin suojatietä Myllykadun yli rantaan.

Vastine: Suunnittelussa on tunnistettu, että patosilta on käytetty reitti mm. Itärannan alueelle. Sen säilyttämistä tutkittiin alun perin vaihtoehtoisena ratkaisuna, jolloin sillan patoaukot olisivat vaatineet suurentamista. Myöskin padon kävelykansi olisi jouduttu kokonaisuudessaan uusimaan, koska se on tällä hetkellä huonokuntoinen. Sillan säilyttämisen kustannukset ja kunnostusratkaisun toimivuus kalannousun näkökulmasta johtivat kuitenkin siihen, että kunnostusratkaisussa on esitetty patorakenne kokonaisuudessaan purettavaksi. Vaihtoehtoinen reitti kävelyn- ja pyöräilyn reittiä pitkin ei ole merkittävästi pidempi kuin patosillan yli oikaisu ja se on myös pienille koululaisille turvallinen.

Tästä syystä padon purkamisen hyödyt arvioitiin sen säilyttämisen arvoja suuremmaksi. Joen ylittävä korvaava silta voidaan toteuttaa kohteelle myös kunnostushankkeen jälkeen, jos sille nähdään myöhemmin tarvetta. Joen ylitystä voidaan estää esimerkiksi kivien sijoittelulle, jotta ne eivät muodosta houkuttelevaa reittiä joen ylitse. Nykyistä puustoa alueella säilytetään mahdollisimman paljon ja säilytettävä puusto täsmennetään myöhemmässä rakennussuunnitteluvaiheessa. Alueella olemassa olevat penkit voidaan säilyttää ja hyödyntää alueella myös jatkossakin. Myllykadun ylittävää suojatietä ja sen mahdollista tulevaa tarvetta tullaan pohtimaan yhdessä liikennesuunnittelijoiden kanssa.

#Mielipide 5

Mielipiteessä nostettiin esille huoli Luonetjärven tulevasta vedenkorkeudesta ja siitä, että vedenpinta laskee patojen purkamisen myötä. Pohjapadon osalta mielipiteessä oltiin huolissaan siitä, että se ei toimi suunnitellusti. Mielipiteessä toivottiin, että paikalliset rantaolosuhteet otetaan huomioon pohjapadon suunnittelussa ja toteutuksessa. Mielipiteen liitteenä oli esitetty kooste Luonetjärvestä ja sen rantaviivoista vuosilta 1862-2019 perustuen vanhojen karttojen (Vanhatkartat.fi -palvelu) tietoihin.

Vastine: *Hankkeen tavoitteena on säilyttää Luonetjärven nykyinen keskimääräinen vedenkorkeus. Suunnitelmassa on esitetty tulevat vedenkorkeudet. Suurin ero nykyiseen verrattuna on alivesikorkeuksissa, jotka ovat tulevaisuudessa nykyistä korkeammalla. Huoleen rantaviivan pakenemisesta ei ole perusteita.*

Mielipide 6

Mielipiteessä tuodaan esille, että pelkkä jokiuomien ennallistaminen ja nousuesteiden poisto ei takaa kalakantojen palautumista ja luonnollista lisääntymistä. Muina vaikuttavina tekijöinä nostetaan esille mm. veden lämpötila, humuspitoisuus ja virtausnopeus. Mielipiteessä peräänkuulutetaan valuma-alueen toimenpiteitä, jotka palauttavat valuma-alueen olot luonnonmukaisiksi ja vähentävät ravinnekuormitusta Autiojokeen.

Vastine: *Mielipiteessä nostetaan esille tärkeä näkökulma valuma-alueen toimista Autiojoen vedenlaadun turvaamiseksi. Tässä kunnostushankkeessa keskitytään jokiuomaan kohdistuviin toimenpiteisiin. Tämän lisäksi tarvitaan myös erillisiä toimenpiteitä valuma-aluekunnostustoimenpiteiksi. Tällä hetkellä on valmistella hanke (ns. JYVÄS-hanke) asian edistämiseksi, ja kaupunki on ollut mukana hankevalmisteluissa. Kaupungin maanomistus Autiojoen varressa on varsin vähäinen, minkä takia kaupungin suorat vaikutusmahdollisuudet asiaan ovat vähäiset. Tästä syystä kaupungin rooli on toimia enemmänkin yhteistyön ja vuoropuhelun kautta asian edistäjänä yksityisten maanomistajan suuntaan.*

Yleisötilaisuudessa 5.3. nostettiin esille, että Alakosken alapuolella oleva taimenen kutupaikka tarvitsisi puhdistusta. Uomassa on myös terävää kiveä, joka haittaa kutua. Lisäksi

tilaisuudessa keskusteltiin valaistuksen kehittämisestä kunnostuskohteilla. Mielipiteitä oli puolesta ja vastaan. Osa toivoi joen ja jokivarren tehokkaampaa valaisua, kun taas osa sallisi korkeintaan rajatun kohdevalaisun. Joen varrelle toivottiin myös ulkoilureittien kehittämistä. Nähtävilläolon aikana on käyty keskusteluja myös melonnan kehittämisen mahdollisuuksista Autiojoella. Kaupungin liikuntapalvelut tekevät kokonaisselvityksen melonnan kehittämisen tarpeista ja edellytyksistä kaupungissa – Autiojoki on yksi selvitettävistä kohteista. Liikuntapalvelut käyvät myös vuoropuhelua lajiharrastajien suuntaan.